

Poniżej prezentujemy archiwalny artykuł autorstwa Urzędu Gminy w Wilkowicach z *Głos Gminy Wilkowice*
Rok 2013 nr 3 s. 7.

DOBRA PAMIĘĆ

Bystrzańskie obchody 65. rocznicy śmierci ks. mjr. Rudolfa Marszałka stały się wydarzeniem na skalę krajową. Przede wszystkim były jednak dowodem nieprzemijającej pamięci i uczczenia poświęcenia dla Ojczyzny. Uroczysty pochód spod Szkoły Podstawowej im. Synów Pułku w Bystrej otwierał poczet sztandarowy 18. Batalionu Powietrznodesantowego, a uczestników prowadził w rytm „Marsza Podhalańskiego” wiceprezes OSP w Bystrej, dh Roman Mikłas.

We mszy świętej kapłanów: ks. prof. dr SChr i ks. lic. Tomasz reprezentujący Chrystusowe dla Polonii Franciszek Kuliga – Michała Archanioła historii, były wikariusz Józef Strączek, obecnie Najświętszej Marii Panny Władysław Nowobilski Marii Kolbego w Ciścu, ks. pw. NMP Królowej Świata gospodarz – ks. kanonik proboszcz parafii pw. Jezusa Chrystusa

uczestniczyło siedmiu hab. Bernard Kołodziej Porzycki SChr, Towarzystwo Zagranicznej, ks. kanonik proboszcz parafii pw. św. w Wilkowicach, świadek z Wilkowic – ks. prałat z parafii pw. Narodzenia w Porąbce, ks. prałat z parafii pw. Maksymiliana Piotr Szora SDS – parafia w Bielsku-Białej oraz Tadeusz Krzyżak – Najświętszej Krwi Pana w Bystrej.

W przygotowaniach i modlitwie uczestniczyły niestrudzone siostry ze Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo oraz ze Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi. Z Krakowa przyjechali bratankowie ks. Marszałka – Piotr i Jan, którzy przekazali szkaplerz swego stryja jako wotum. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowali posłowie: Jacek Falfus, Stanisław Pięta i Stanisław Szwed. Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych reprezentował naczelnik Wydziału Zagranicznego Jan Sroka. Nasz powiat – wicestarosta Grzegorz Szetyński, Instytut Pamięci Narodowej – Artur Kasprzykowski, Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej – wiceprezes Krzysztof Chodorowski, Okręg Śląski Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych – por. Stanisław Turski, Okręg Podbeskidzie ZŻ NSZ – prezes Władysław Sanetra, Stowarzyszenie Pamięci Armii Krajowej w Bielsku-Białej – prezes Hieronim Bajor i sekretarz Andrzej Sikora, Związek Podhalan na Żywiecczyźnie z prezesem Władysławem Motyką, Krąg Starszyny Harcerskiej im. Andrzeja i Olgi Małkowskich z Miesznej, reprezentacja I LO im. M. Kopernika z Bielska-Białej z dyrektorem Bogusławem Głąbkiem, Klub „Gazety Polskiej” z Bielska-Białej z przewodniczącym Andrzejem Niedzielskim, delegacja Obozu Narodowo-

Radykalnego Oddział Bielsko-Biała, przedstawiciele Młodzieży Wszechpolskiej oraz przedstawiciele kibiców GLKS Wilkowice.

Współgospodarzy miejsca uroczystości reprezentowali: Bartosz Olma – przewodniczący Rady Gminy Wilkowice, Mieczysław Rączka – wójt Gminy Wilkowice, Żywisław Zasiadczuk – sołtys Sołectwa Bystra, Ochotnicza Straż Pożarna w Bystrej z prezesem Grzegorzem Gaborem i wiceprezesem Romanem Mikołajem, reprezentacja Szkoły Podstawowej im. Synów Pułku w Bystrej z dyrektorką Łucją Salachną i wicedyrektorką Małgorzatą Jamróz, Stanisław Kwiatek – prezes Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej w Bystrej oraz Koło Gospodyń Wiejskich z Bystrej z przewodniczącą Elżbietą Ciućką.

Obchody uświetniły grupy rekonstrukcji historycznej: 58. Wielkopolskiego Pułku Piechoty z Poznania, 4. Pułku Strzelców Podhalańskich z Cieszyna, 1. Pułku Kawalerii Korpusu Ochrony Pogranicza, Oddziałów Partyzanckich Narodowych Sił Zbrojnych z Zabrze i Żywca. Oprawa muzyczna należała do Kapeli Góralskiej Fickowo Pokusa oraz Chóru Cantica z Bystrej z dyrygentką Krystyną Kubańską.

Ks. prof. Kołodziej w kazaniu naświetlił działalność współbrata, ks. mjr. Rudolfa Marszałka. Dokonał również uroczystego poświęcenia tablicy pamiątkowej ufundowanej przez Związek Żołnierzy NSZ. W tej części uczestniczyła kompania honorowa z 18. Batalionu. Przemówienie wygłosił przewodniczący Parlamentarnego Zespołu Pamięci i Tradycji Żołnierzy Wyklętych, poseł Stanisław Pięta. Warto wiedzieć, że zespół ten liczy 136 posłów i senatorów obecnej kadencji Sejmu. Podziękowania od Zarządu Głównego Związku Żołnierzy NSZ wraz z pamiątkowymi ryngrafami za konsekwentne dążenie do upamiętnienia ks. mjr. Marszałka otrzymali dwaj jego byli ministranci: Wiktor Hudecki i Władysław Dutka oraz syn najbliższych współpracowników kapłana z konspiracji – Andrzej Tomaszczyk. Wszyscy mieszkają w Bystrej.

Wiele osób obejrzało również niecodzienną wystawę zdjęć Kapłana-Patrioty, zgromadzonych i przygotowanych przez Anetę Krefta-Maciejowską, która następnie wraz z Bogdanem Ścibutem opowiedziała w ramach spotkania autorskiego o pracach nad książką „Piotr Opoka. Ks. mjr Rudolf Marszałek 1911–1948”.

Równolegle w Warszawie, w służewieckiej parafii pw. św. Katarzyny, jej proboszcz – ks. Józef Maj – przedstawił zebranym biogram ks. Marszałka i poinformował o naszych obchodach. Kapłan ten był inicjatorem budowy w latach 1986–1993 Pomnika Ofiar Terroru Komunistycznego 1944–56 nieopodal miejsca pochówku zamordowanych w mokotowskim więzieniu. W naszym imieniu znicz zapaliła Waleria Młyniec, córka przedwojennego pułkownika Wojska Polskiego, oficera 4. Pułku Strzelców Podhalańskich z Cieszyna.

Wieczorna modlitwa pod przewodnictwem ks. Tadeusza Krzyżaka, prowadzona przy ognisku rozpalonym w godzinie śmierci ks. Marszałka, zgromadziła aż 30 osób, w tym świadków historii: Annę Osowską, Władysława Dutkę, Andrzeja Tomaszczyka i Franciszka Maślankę.

Trwałą pamiątką obchodów jest obelisk z tablicą pamiątkową oraz wspomniana książka, opracowana na podstawie zapisów archiwalnych, wspomnień rodzinnych oraz relacji mieszkańców naszej gminy. Organizatorzy dziękują za bezinteresowną pomoc, udział i liczne ciepłe słowa w podsumowaniu uroczystości 10 marca 2013 roku.

Zainteresowani mogą już nabyć książkę o ks. Marszałku – m.in. w punktach sprzedaży przy kościołach w Bystrej przy ul. Kościelnej 20 i w Wilkowicach przy ul. Kościelnej 14 oraz w „SAM-ie” w Bystrej przy ul. Szczyrkowskiej 58. Osoby, które chciałyby posiadać film z przebiegu uroczystości, przygotowany na zlecenie organizatorów, proszone są o kontakt z koordynatorem obchodów, Bogdanem Ścibutem – tel. 502 499 280.